

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-890

Chișinău

«29» 10 2015

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare prioritară proiectul de lege cu privire la standardizarea națională (autor – Ministerul Economiei), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.781 din 28 octombrie 2015.

Anexă: Hotărîrea Guvernului nr.781 din 28 octombrie 2015

- 2 ex.

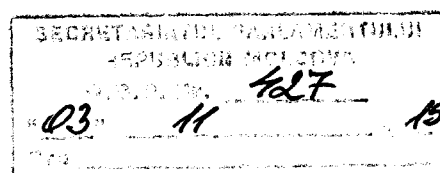
Proiectul de lege nominalizat

- 2 ex.

Nota informativă

Prim-ministru

VALERIU STRELEȚ

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 781

din 28 octombrie 2015
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la standardizarea națională**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la standardizarea națională.

Prim-ministru

VALERIU STRELEȚ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministru economiei

-Stephane Christophe BRIDE

Viceprim-ministru,
ministru afacerilor externe
și integrării europene

Natalia GHERMAN

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la standardizarea națională**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege stabilește cadrul legal pentru organizarea activității de standardizare națională și transpune parțial prevederile Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 316/12 din 14 noiembrie 2012.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Sfera de aplicare**

Prezenta lege se aplică activității de standardizare națională.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se folosesc următoarele noțiuni principale:

aplicare a unui standard – utilizarea standardului în sfera de producție, servicii, comerț, achiziții publice, activități de supraveghere a pieței și în alte domenii;

anchetă publică a unui standard – acordarea unei perioade de timp suficiente pentru examinarea unui standard sau proiect de standard de către părțile interesate, care pot prezenta observații și propuneri scrise pe marginea acestora în scopul stabilirii consensului;

conformitate cu un standard – îndeplinirea tuturor cerințelor dintr-un standard;

document de standardizare – orice specificație tehnică, alta decât un standard, adoptată de o organizație de standardizare pentru aplicare repetată sau continuă și a cărei respectare nu este obligatorie;

infrastructură a calității – ansamblul de entități care desfășoară activități în domeniul standardizării, metrologiei, evaluării conformității, acreditării și

asigurării calității, activități necesare dezvoltării tehnologiilor, producției, serviciilor și comerțului;

fond național de standarde – totalitatea standardelor și documentelor de standardizare moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări deținute de organismul național de standardizare;

organism de standardizare – organism cu activitate de standardizare recunoscut la nivel național, regional sau internațional, care are ca funcție principală, în conformitate cu statutul lui, elaborarea și aprobarea sau adoptarea de standarde ce sînt puse la dispoziția publicului;

organism național de standardizare – organism de standardizare la nivelul Republicii Moldova, împuternicit să devină membru național în organizațiile internaționale și regionale de standardizare corespunzătoare;

parte interesată – persoană, grup sau organizație, inclusiv autoritățile publice, care au un interes sau preocupare în activitatea de standardizare, și anume: producători, vânzători, asociații de consumatori, asociații sau organizații patronale sau sindicale, întreprinderi micro, mici și mijlocii, instituții de învățămînt, de proiectare, de cercetare, laboratoare de încercări, organisme de certificare, autorități de supraveghere a pieței și alte persoane juridice și fizice interesate;

program de standardizare – program de lucru al unui organism de standardizare, care conține lista de teme ce fac obiectul activității de standardizare;

proiect de standard – document ce conține specificații tehnice referitoare la un subiect dat, care este avut în vedere pentru adoptare în conformitate cu procedura de standardizare relevantă, textul fiind rezultatul lucrărilor pregătitoare, și se distribuie în scopul prezentării observațiilor și propunerilor sau examinării publice;

proces – ansamblu de activități corelate sau în interacțiune care transformă elementele de intrare în elemente de ieșire;

produs – produs material obținut în procesul de producție. Produsul include orice produs fabricat industrial și orice produs agricol, inclusiv produsele de pescărie;

serviciu – orice activitate economică independentă, prestată în mod obișnuit în schimbul unei remunerații;

sistem – ansamblu de elemente corelate sau în interacțiune;

referință directă la standarde – referință la standarde în acte normative, conform căreia singurul mijloc de a satisface condițiile respective dintr-un act normativ este de a fi în conformitate cu standardele citate ca referință;

referință indirectă la standarde – referință la standarde în acte normative, conform căreia unul dintre mijloacele de a satisface condițiile respective dintr-un act normativ este de a fi în conformitate cu aceste standarde;

referință datată la standarde – referință la standarde în acte normative prin identificarea unuia sau mai multor standarde specifice în așa fel încît

revizuirile ulterioare ale acestor standarde să fie aplicabile doar în cazul modificării actului normativ;

referință nedată la standarde) – referință la standarde în acte normative prin identificarea unuia sau mai multor standarde specifice în așa fel încât revizuirile ulterioare ale acestor standarde să fie aplicabile fără a se impune necesitatea modificării actului normativ;

specificație tehnică – document în care sînt prevăzute cerințele tehnice pe care trebuie să le îndeplinească un produs, un proces, un serviciu sau un sistem și care stabilește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

a) caracteristicile necesare ale unui produs, inclusiv nivelurile de calitate, performanță, interoperabilitate, protecție a mediului, sănătate, siguranță sau dimensiuni, precum și cerințele aplicabile produsului în ceea ce privește denumirea sub care este vîndut, terminologia, simbolurile, încercările și metodele de încercare, ambalarea, marcarea sau etichetarea și procedurile de evaluare a conformității;

b) metode și procese de producție utilizate în ceea ce privește produsele agricole, produsele destinate consumului uman și animal și produsele medicamentoase, precum și metodele și procesele de producție aferente altor produse, în cazul în care au un efect asupra caracteristicilor acestora;

c) caracteristici necesare ale unui serviciu, inclusiv nivelurile de calitate, performanță, interoperabilitate, protecție a mediului, sănătate publică sau siguranță, precum și cerințe aplicabile furnizorului în ceea ce privește informațiile care trebuie puse la dispoziția beneficiarului;

d) metode și criterii de evaluare a performanței produselor de construcție, de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcție, în legătură cu caracteristicile esențiale ale acestora;

specificație tehnică TIC – specificație tehnică din domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor;

standard – specificație tehnică adoptată de un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, a cărei respectare nu este obligatorie;

standard moldovean – standard aprobat sau adoptat de organismul național de standardizare din Republica Moldova;

standard internațional – standard adoptat de un organism de standardizare internațional;

standard european – standard adoptat de o organizație de standardizare europeană;

standard armonizat – standard european, adoptat pe baza unei solicitări din partea Comisiei Europene pentru aplicarea legislației de armonizare a Uniunii;

standard interstatal – standard adoptat de către Consiliul Euro-Asiatic de Standardizare, Metrologie și Certificare;

standard moldovean conflictual – standard moldovean care are același domeniu de aplicare cu un standard european, internațional, interstatal sau al unei alte țări și care conține condiții în contradicție cu cele din standardul european, internațional, interstatal sau al unei alte țări;

standardizare – activitate specifică desfășurată de un organism de standardizare recunoscut, prin care sînt elaborate, aprobate, adoptate, revizuite, modificate și anulate standarde și alte documente de standardizare;

standardizare națională – standardizare care se desfășoară la nivelul unei țări.

Articolul 3. Obiectivele standardizării naționale

Activitatea de standardizare națională este activitate de interes public general și contribuie la:

- a) creșterea competitivității economiei naționale;
- b) înlăturarea barierelor tehnice din calea comerțului;
- c) protecția sănătății și vieții oamenilor și a intereselor consumatorilor;
- d) protecția mediului și utilizarea durabilă a resurselor;
- e) asigurarea interschimbabilității și compatibilității produselor;
- f) promovarea rezultatelor inovării și progresului tehnic;
- g) facilitarea aplicării legislației;
- h) reprezentarea intereselor naționale în activitatea de standardizare internațională, europeană și interstatală.

Articolul 4. Principiile standardizării naționale

În activitatea de standardizare națională se aplică următoarele principii:

- a) elaborarea și adoptarea standardelor moldovene pe bază de consens al părților interesate;
- b) participarea tuturor părților interesate;
- c) coerența și disponibilitatea publică a standardelor;
- d) transparență și eficiență în activitatea de standardizare;
- e) caracterul voluntar al aplicării standardelor moldovene;
- f) independență față de orice posibil interes particular;
- h) corelarea standardelor moldovene cu evoluția legislației și progresul tehnico – științific;
- i) respectarea regulilor de standardizare europeană și internațională.

Capitolul II SISTEMUL NAȚIONAL DE STANDARDIZARE

Articolul 5. Organismul național de standardizare

(1) Activitatea de standardizare națională se realizează de către organismul național de standardizare.

(2) În calitate de organism național de standardizare este recunoscut Institutul Moldovean de Standardizare.

(3) Institutul Moldovean de Standardizare este o instituție publică subordonată organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(4) Institutul Moldovean de Standardizare își desfășoară activitatea în baza prezentei legi și conform regulamentului de organizare și funcționare aprobat de Guvern.

(5) Directorul Institutului Moldovean de Standardizare este numit în funcție pe bază de concurs, prin ordinul conducătorului organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(6) Condițiile privind numirea și eliberarea din funcție a directorului Institutului Moldovean de Standardizare, precum și atribuțiile acestuia sînt stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare al Institutului Moldovean de Standardizare.

(7) Guvernul asigură ca Institutul Moldovean de Standardizare să dispună de spațiu cu titlu gratuit și de resurse financiare pentru îndeplinirea adecvată a atribuțiilor în calitate de organism național de standardizare pe plan național, european, internațional și interstatal.

Articolul 6. Atribuțiile principale ale organismului național de standardizare

(1) Organismul național de standardizare are următoarele atribuții principale:

- a) stabilirea regulilor de standardizare națională;
- b) elaborarea, aprobarea și realizarea Programului de standardizare națională;
- c) elaborarea și aprobarea standardelor moldovene;
- d) adoptarea standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, precum și a altor documente de standardizare ca standarde moldovene;
- e) examinarea periodică, modificarea, revizuirea, confirmarea și anularea standardelor moldovene;
- f) evidența standardelor moldovene;
- g) asigurarea disponibilității publice a informațiilor referitoare la standardele moldovene și a altor publicații relevante privind standardizarea națională;
- h) comercializarea standardelor;
- i) constituirea, înregistrarea și coordonarea activității comitetelor tehnice de standardizare;
- j) elaborarea și publicarea Buletinului de standardizare și a altor publicații din domeniul standardizării naționale;
- k) participarea la activitatea de standardizare europeană, internațională și interstatală;

l) reprezentarea Republicii Moldova ca membru în organizațiile europene, internaționale și interstatale de standardizare și îndeplinirea obligațiilor ce îi revin din calitatea de membru al organizațiilor corespunzătoare;

m) colaborarea în domeniul standardizării cu organisme de standardizare din alte țări și alte organizații;

n) participarea la schimbul de informații privind standardele și activitatea de standardizare în cadrul sistemelor de standardizare european, internațional și interstatat;

o) formarea și gestionarea Fondului național de standarde;

p) asigurarea lucrărilor de secretariat ale Consiliului de standardizare;

q) prestarea serviciilor în domeniul standardizării;

r) avizarea, la solicitarea autorităților publice, a proiectelor de acte normative care au legătură cu standardele și standardizarea, inclusiv a proiectelor de liste cu standarde moldovene care adoptă standardele armonizate;

s) participarea la programe și proiecte în standardizare cu finanțare națională, europeană, internațională sau interstatat;

t) promovarea aplicării standardelor și standardizării;

u) exercitarea, în legătură cu scopul său principal, a oricăror altor atribuții prevăzute de prezenta lege și de alte acte legislative și normative.

(2) Organismul național de standardizare are dreptul exclusiv privind exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. a)-l) și n)-p).

(3) Pentru serviciile prestate prevăzute la alin. (1) lit. h), j), q) și u), organismul național de standardizare are dreptul să încaseze plăți.

(4) Nomenclatorul și tarifele serviciilor în domeniul standardizării prestate contra plată de organismul național de standardizare și Metodologia de determinare a tarifelor la serviciile prestate de către organismul național de standardizare se aprobă de Guvern.

Articolul 7. Consiliul de standardizare

(1) Consiliul de standardizare este o structură de lucru a organismului național de standardizare, cu funcții consultative în probleme de strategie și dezvoltare în domeniul standardizării naționale.

(2) Consiliul de standardizare este format din reprezentanți ai părților interesate. Membru permanent al Consiliului de standardizare este un reprezentant al organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

(3) Modul de constituire, organizare, componența Consiliului de standardizare, modul de selectare și atribuțiile funcționale ale membrilor Consiliului de standardizare sînt stabilite în regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, care se elaborează și se aprobă de organismul național de standardizare.

(4) Consiliul de standardizare are următoarele atribuții principale:

a) participă la elaborarea politicii naționale de standardizare;

- b) avizează documentele privind strategia de activitate a organismului național de standardizare;
- c) avizează Programul de standardizare națională;
- d) avizează regulile de standardizare națională;
- e) audiază rapoartele anuale privind activitatea organismului național de standardizare;
- f) alte atribuții ce rezultă din prevederile prezentei legi și regulile de standardizare națională.

Articolul 8. Comitetele tehnice de standardizare

(1) Comitetele tehnice de standardizare sînt structuri de lucru ale organismului național de standardizare, create în diverse domenii ale economiei naționale pentru realizarea lucrărilor de standardizare la nivel național, regional și internațional.

(2) Comitetele tehnice de standardizare se creează de către organismul național de standardizare la propunerea și în interesul părților interesate. Participarea la activitatea comitetelor tehnice de standardizare este deschisă tuturor părților interesate.

(3) Modul de constituire, organizare și funcționare a comitetelor tehnice de standardizare se stabilește de regulile de standardizare națională.

(4) Atribuțiile principale ale comitetelor tehnice naționale de standardizare sînt:

- a) elaborarea, modificarea, examinarea periodică și revizuirea standardelor moldovene;
- b) înaintarea propunerilor privind adoptarea, anularea și înlocuirea standardelor moldovene;
- c) examinarea proiectelor de standarde europene, internaționale și interstatale;
- d) examinarea standardelor europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări, în vederea adoptării acestora ca standarde moldovene;
- e) alte atribuții ce rezultă din prevederile prezentei legi și regulile de standardizare națională.

Articolul 9. Regulile de standardizare națională

(1) Organismul național de standardizare stabilește regulile de standardizare națională în conformitate cu regulile de standardizare europeană, internațională și interstatală.

(2) Regulile de standardizare națională cuprind:

- a) modul de constituire, organizare și funcționare a comitetelor tehnice de standardizare;
- b) modul și condițiile de participare la standardizarea națională a părților interesate;

- c) modul de participare la standardizarea europeană, internațională și interstatală;
- d) modul de elaborare, aprobare, publicare, examinare periodică, aplicare, revizuire, modificare și anulare a standardelor moldovene;
- e) modul de adoptare în calitate de standarde moldovene a standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări;
- f) modul și condițiile de aplicare a standardelor moldovene, inclusiv a standardelor anulate sau înlocuite în perioada de tranziție la alte standarde;
- g) modul de evidență a standardelor moldovene;
- h) alte prevederi privind activitatea de standardizare.

Capitolul III

STANDARDELE MOLDOVENE ȘI APLICAREA LOR

Articolul 10. Standarde moldovene

Standarde moldovene constituie:

- a) standardele moldovene elaborate la nivelul Republicii Moldova și aprobate de organismul național de standardizare;
- b) standardele europene, internaționale, interstatale și ale altor țări adoptate în calitate de standarde moldovene de organismul național de standardizare.

Articolul 11. Elaborarea și aprobarea standardelor moldovene

- (1) Standardele moldovene se elaborează de comitetele tehnice de standardizare și se aprobă de organismul național de standardizare.
- (2) Standardele moldovene se elaborează în limba de stat.
- (3) Standardele moldovene se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SM, numărul standardului și anul publicării acestuia. Sigla SM semnifică „standard moldovean” și se aplică numai pe standardele moldovene.
- (4) Standardele moldovene trebuie să se bazeze pe realizările moderne ale științei și tehnicii.
- (5) Proiectele de standarde moldovene se plasează pentru o perioadă de 60 de zile pe pagina-web a organismului național de standardizare, pentru anchetă publică.

Articolul 12. Adoptarea standardelor și altor documente de standardizare europene, internaționale, interstatale și ale altor țări în calitate de standarde moldovene

- (1) Standardele și alte documente de standardizare europene, internaționale, interstatale și ale altor țări se pun în aplicare în Republica Moldova prin adoptarea acestora ca standarde moldovene, conform regulilor de standardizare națională și regulilor stabilite de organizațiile de standardizare respective.

(2) Standardele și alte documente de standardizare europene, internaționale, interstatale și ale altor țări se adoptă la nivel național ca standarde moldovene prin una dintre următoarele metode:

a) elaborarea versiunii în limba de stat, care reprezintă publicarea standardului în limba de stat a standardului, asigurând un grad identic de corespondență a conținutului tehnic și a formei de prezentare a ambelor documente;

b) fila de confirmare, care se efectuează prin reproducerea standardului și publicarea unei pagini de titlu naționale;

c) notificarea, care reprezintă publicarea unui anunț național de adoptare, acesta urmînd să conțină cel puțin indicativul, titlul, anul emiterii standardului, prevederea că acest standard a obținut statut de standard moldovean și data de la care standardul obține statut de standard moldovean.

(3) Standardele și alte documente de standardizare europene, internaționale, interstatale și ale altor țări adoptate în calitate de standarde moldovene se identifică cu indicativul alcătuit din sigla SM, care va fi urmată de combinația de litere și cifre (indicativul standardului) ce identifică standardele europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări adoptate, precum și anul adoptării la nivel național.

(4) Standardele și alte documente de standardizare europene, internaționale, interstatale și ale altor țări adoptate în calitate de standarde moldovene, prin metoda filei de confirmare sau metoda notificării, pînă la publicarea versiunii oficiale în limba de stat, se aplică în versiunea oficială în limba originalului, cu excepția celor la care se face referință în actele normative.

(5) În cazul adoptării standardelor și altor documente de standardizare europene, internaționale, interstatale sau ale altor țări, standardele moldovene conflictuale se anulează.

(6) Specificațiile tehnice europene din domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor TIC se adoptă în calitate de specificații tehnice TIC moldovene la solicitarea oricărei părți interesate.

(7) Standardele moldovene se aprobă sau se adoptă prin decizia organismului național de standardizare.

Articolul 13. Examinarea periodică a standardelor moldovene

(1) Standardele moldovene se examinează periodic pentru a stabili dacă acestea pot fi aplicate în continuare. Rezultatul examinării periodice a standardelor moldovene este confirmarea, modificarea, revizuirea sau anularea acestora.

(2) Examinarea periodică a standardelor moldovene se efectuează cel puțin o dată la 5 ani de la data aprobării sau de la data ultimei confirmări, modificări sau revizuirii.

Articolul 14. Aplicarea standardelor moldovene

(1) Aplicarea standardelor moldovene, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3) din prezentul articol, este voluntară.

(2) Aplicarea unui standard moldovean poate deveni obligatorie, în totalitate sau în parte, pe întreg teritoriul țării sau pe plan local, numai printr-un act normativ în care se face referință directă la acest standard, în cazul în care considerentele de ordin public, de protecție a vieții, a sănătății și a securității oamenilor, a mediului și a intereselor consumatorilor fac necesară o astfel de măsură.

(3) Aplicarea unui standard moldovean poate deveni obligatorie pentru părțile care declară conformitatea cu acest standard printr-un contract, marcă declarație, certificat sau orice altă formă;

(4) Oricine declară conformitatea cu un standard moldovean printr-un contract, marcă, declarație, certificat sau orice altă formă, trebuie să facă dovada deținerii legale a standardului respectiv.

(5) Dreptul de interpretare oficială a prevederilor din standardele moldovene aparține în exclusivitate organismului național de standardizare.

Articolul 15. Referințe la standarde moldovene

(1) În scopul facilitării aplicării legislației, la standardele moldovene se pot face referințe directe, indirecte, datate sau nedatate în actele normative.

(2) Referințele la standardele moldovene în actele normative trebuie, cu excepția cazurilor menționate la art. 14 alin. (2) din prezenta lege, să prevadă explicit că aplicarea acestor standarde reprezintă modalitatea recomandată, fără a fi singura însă, pentru a demonstra conformitatea cu cerințele din actele normative respective.

(3) În actele normative pot fi făcute referințe directe numai la standardele moldovene publicate în limba de stat.

Articolul 16. Disponibilitatea publică și difuzarea standardelor

(1) Standardele moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, inclusiv proiectele lor, sînt considerate opere științifice în sensul Legii nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturilor conexe și sînt protejate prin drepturi de autor.

(2) Drepturile de autor asupra standardelor moldovene aparțin organismului național de standardizare.

(3) Asigurarea respectării și valorificarea drepturilor de autor asupra standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări pe teritoriul Republicii Moldova se efectuează de organismul național de standardizare, în conformitate cu regulile stabilite de organizațiile de standardizare respective.

(4) Informația privind standardele moldovene și rezumatele acestora este publică și este disponibilă pe pagina-web a organismului național de standardizare și în publicațiile acestuia.

(5) Standardele moldovene, inclusiv cele la care se fac referințe în actele normative, sînt disponibile publicului prin comercializarea acestora.

(6) Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea și difuzarea standardelor moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări se admite numai dacă există acordul scris prealabil al organismului național de standardizare.

(7) Pentru reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea și difuzarea standardelor moldovene, europene, internaționale, interstatale și ale altor țări, organismul național de standardizare poate încasa plăți, conform „Metodologiei de determinare a tarifelor la serviciile prestate contra plată de către Institutul Moldovean de Standardizare și a tarifelor la publicarea și difuzarea documentelor normative în domeniul standardizării”, stipulate la art. 6 alin.(4).

Capitolul IV

ACTIVITATEA DE STANDARDIZARE

Articolul 17. Planificarea activității de standardizare

(1) Elaborarea și adoptarea standardelor moldovene se efectuează în conformitate cu Programul de standardizare națională.

(2) Organismul național de standardizare elaborează anual Programul de standardizare națională în baza propunerilor părților interesate.

(3) Programul de standardizare națională cuprinde următoarele direcții ale activității de standardizare națională:

- a) elaborarea standardelor moldovene;
- b) adoptarea standardelor europene, internaționale, interstatale și ale altor țări ca standarde moldovene;
- c) modificarea, examinarea periodică și revizuirea standardelor moldovene.

(4) Programul de standardizare națională va conține indicativul și/sau titlul standardului propus spre elaborare, modificare, examinare periodică, revizuire sau adoptare, termenul planificat pentru aprobare sau adoptare a standardului, altă informație relevantă, după caz.

(5) Proiectul Programului de standardizare națională se supune consultării publice pe o perioadă de 30 de zile, prin publicarea acestuia pe pagina web a organismului național de standardizare.

(6) Programul de standardizare națională se avizează de către Consiliul de standardizare și se aprobă de către conducătorul organismului național de standardizare.

(7) Programul de standardizare națională aprobat se publică pe pagina web a organismului național de standardizare și în Buletinul de standardizare.

(8) Programul de standardizare națională aprobat poate fi rectificat pe parcursul anului ori de cîte ori este necesar, cu respectarea procedurii pentru elaborarea, aprobarea și publicarea acestuia.

(9) Orice parte interesată poate formula și înainta organismului național de standardizare propuneri de elaborare, modificare, revizuire sau adoptare a unui standard moldovean, cu respectarea regulilor de standardizare națională.

Articolul 18. Participarea la activitatea de standardizare internațională, europeană și interstatală.

(1) Orice parte interesată din Republica Moldova poate să participe la activitatea de standardizare națională, în conformitate cu regulile de standardizare națională.

(2) Participarea la standardizarea europeană, internațională și interstatală este de interes public general și se efectuează de organismul național de standardizare, în conformitate cu regulile stabilite de organizațiile de standardizare respective.

(3) Orice parte interesată din Republica Moldova poate să participe, prin intermediul organismului național de standardizare, la standardizarea europeană, internațională și interstatală, cu respectarea regulilor de standardizare.

(4) Organismul național de standardizare reprezintă Republica Moldova ca membru în următoarele organizații europene, internaționale și interstatale de standardizare:

- a) CEN – Comitetul European de Standardizare;
- b) CENELEC – Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică;
- c) ETSI – Institutul European de Standardizare în Telecomunicații;
- d) ISO – Organizația Internațională de Standardizare;
- e) CEI – Comisia Electrotehnică Internațională;
- f) EASC – Consiliul Euro-Asiatic de Standardizare, Metrologie și Certificare.

(5) Sumele necesare pentru achitarea cotizațiilor de membru la organizațiile de standardizare europene, internaționale și interstatale se prevăd distinct, anual, în bugetul de stat.

Articolul 19. Organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității.

1) Organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității este Ministerul Economiei.

2) În domeniul standardizării, organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității are următoarele atribuții principale:

- a) elaborează și promovează politica națională în domeniul standardizării;
- c) asigură, conform regulamentului aprobat de acesta, monitorizarea activității de standardizare desfășurate de către organismul național de standardizare;
- c) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli al organismului național de standardizare;

d) participă la activitatea Consiliului de standardizare, prin desemnarea unui membru permanent în componența acestuia;

e) reprezintă Republica Moldova în organizațiile guvernamentale de colaborare în domeniul standardizării, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

f) asigură măsurile necesare în vederea corelării politicilor naționale cu politicile Uniunii Europene în domeniul standardizării;

g) alte atribuții ce rezultă din prevederile prezentei legi și alte acte legislative și normative.

Articolul 20. Rolul autorităților publice în relație cu organismul național de standardizare.

(1) Pentru asigurarea coerenței dintre actele normative și standardele moldovene, promovarea politicilor din domeniile sale de competență, autoritățile publice participă la activitatea de standardizare prin desemnarea reprezentanților în comitetele tehnice de standardizare respective.

(2) Autoritățile publice au obligația să consulte organismul național de standardizare în procesul de elaborare a actelor normative care fac referințe la standardele moldovene sau au legătură cu standardizarea națională.

(3) În scopul realizării prevederilor art. 12 alin. (5) din prezenta lege, autoritățile publice colaborează cu organismul național de standardizare în vederea identificării și anulării standardelor moldovene conflictuale.

(4) Autoritățile publice colaborează cu organismul național de standardizare în vederea implementării standardelor moldovene în domeniile sale de competență.

(5) Autoritățile publice pot propune elaborarea, aprobarea, adoptarea, modificarea, revizuirea sau anularea standardelor moldovene pentru sprijinirea aplicării unor acte normative și pentru promovarea politicilor din domeniile sale de competență.

Capitolul V

FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE STANDARDIZARE

Articolul 21. Sursele de finanțare

Sursele de finanțare ale activității de standardizare sînt:

a) veniturile generale și sursele financiare de la bugetul de stat;
b) veniturile colectate de organismul național de standardizare, obținute din:

- plățile încasate în baza art. 6 alin.(3) din prezenta lege;
- chiria sau darea în arendă a spațiilor/încăperilor;
- donații, sponsorizări și alte mijloace bănești obținute în condițiile legii;
- c) resursele proiectelor finanțate din surse externe.

Articolul 22. Destinația mijloacelor financiare

(1) Veniturile generale și sursele financiare de la bugetul de stat, precum și veniturile colectate ale Institutului Moldovean de Standardizare se utilizează pentru:

- a) realizarea Programului de standardizare națională în partea ce ține de adoptarea standardelor europene, internaționale și interstatale ca standarde moldovene, inclusiv publicarea versiunii în limba de stat a acestora;
- b) întreținerea organismului național de standardizare;
- c) reprezentarea Republicii Moldova, în calitate de membru, în cadrul organizațiilor de standardizare europene, internaționale și interstatale menționate la art. 18 alin. (4) din prezenta lege, inclusiv achitarea cotizațiilor de membru al acestora;
- d) elaborarea standardelor moldovene în domeniile de interes pentru economia națională;
- e) colaborarea cu organisme de standardizare ale altor țări;
- f) formarea și gestionarea fondului național de standarde;
- g) dezvoltarea infrastructurii tehnologiilor informaționale (IT) a activității organismului național de standardizare;
- h) promovarea standardelor și standardizării;
- i) implementarea, certificarea și menținerea în cadrul organismului național de standardizare a sistemelor de management, conform standardelor europene și internaționale;
- j) dezvoltarea bazei tehnico-materiale a organismului național de standardizare;
- k) consolidarea capacităților instituționale ale organismului național de standardizare, inclusiv prin instruirea și stimularea personalului acestuia;
- l) finanțarea altor cheltuieli necesare alinierii sistemului național de standardizare la cel european și internațional.

Articolul 23. Bugetul de venituri și cheltuieli al Institutului Moldovean de Standardizare

(1) Bugetul de venituri și cheltuieli al Institutului Moldovean de Standardizare se aprobă anual de către organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Institutul Moldovean de Standardizare prezintă organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității rapoartele privind executarea bugetului de venituri și cheltuieli, în modul stabilit de legislație.

(3) Mijloacele financiare ale organismului național de standardizare se gestionează prin sistemul trezorerial și prin conturi bancare, în modul stabilit de legislație.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 24.

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 590-XIII din 22 septembrie 1995 cu privire la standardizare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 99-102, art. 238).

Articolul 25.

Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

**Notă informativă
la proiectul legii cu privire la standardizarea națională**

Proiectul de lege „Cu privire la standardizarea națională” a fost elaborat în vederea realizării Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada anilor 2014-2016, aprobat prin HG nr. 808 din 07.10.2014.

Proiectul de lege are scopul armonizării cadrului legal național cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului, precum și actualizarea cadrului juridic existent în domeniul standardizării și întărirea capacității organismului național de standardizare în vederea respectării obligațiilor Moldovei în activitatea de standardizare europeană și internațională.

La elaborarea proiectului de lege în cauză au fost luate în considerare propunerile și obiecțiile experților europeni din cadrul proiectului twinning MD/13/ENP/TR/14 „Consolidarea sectorului standardizării și metrologiei în conformitate cu cele mai bune practici din statele membre ale UE”.

Luând în considerare că Republica Moldova (RM) încă nu este membru al Uniunii Europene, proiectul de lege prezintă armonizarea cu cerințele Regulamentului (UE) nr. 1025/2012, în măsura situației reale economice a republicii, deoarece, nefiind membru al UE, nu toate prevederile actului comunitar sunt aplicabile în RM (De exemplu finanțarea ONS).

Procesul de elaborare a fost precedat de o analiză comparativă cu legislația comunitară. S-a examinat volumul prevederilor necesare de a fi actualizate sau completate, în contextul politic, social și economic, ținând cont de vectorul european al RM, raporturile sociale care urmează a fi reglementate și alte aspecte. În rezultat, s-a constatat, că este necesar de efectuat modificări și completări semnificative pe tot parcursul legii în vigoare pentru a îmbunătăți și actualiza cadrul legal, și principalul, necesitatea prezentării proiectului de lege într-o structură nouă.

Având în vedere evoluția standardizării la nivel european și internațional, la general, s-au stabilit următoarele aspecte ce țin de actualizarea și completarea cadrului juridic din domeniul standardizării:

1. De armonizat termenii și definițiile din legislația națională în domeniul standardizării cu prevederile Regulamentului (UE) 1025/2012. În același timp, de specificat un șir de termeni actuali cum ar fi „standard conflictual”, „standard anulat”, „anchetă publică” și altele.

2. Nu mai este actuală menținerea „codurilor de bună practică”, „prestandardelor și a standardelor de firmă” ca categorie de documente de standardizare.

3. De completat scopurile standardizării cu elemente importante la care contribuie standardizarea, de reformulat și completat principiile care guvernează standardizarea, conform Ghidului 20 CEN-CENELEC „Ghid privind criteriile membrilor CEN și CENELEC”, ținând cont de rolul standardelor și standardizării și evoluția standardizării moderne,

4. De reformulat atribuțiile INS în calitate de organism național de standardizare în acord cu regulile standardizării europene.

5. Pentru a respecta principiul independenței – principiu care guvernează standardizarea europeană, de exclus identificarea organului de specialitate al administrației publice, responsabil de infrastructura calității, ca parte a sistemului național de standardizare și de inclus într-un capitol aparte „Relațiile autorităților cu Organismul național de standardizare”.

6. Pentru o reglementare coerentă și concisă a problematicii standardelor, ca rezultate ale activității de standardizare a fost necesar de elaborat capitol distinct „Standardele moldovene și aplicarea lor”.

7. Deoarece Planificarea activității de standardizare și transparența acestei planificări este un element foarte important și este prezent în mod distinct în Regulamentul european nr. 1025/2012 s-a propus elaborarea unui capitol distinct cu această tematică și în proiectul de lege vizat.

8. De asemenea, experții europeni au venit cu recomandări de a fi eliminate prevederile repetitive și a celor ce țin de reguli de metodologie și tehnică în standardizare, care sunt stipulate în standardele moldovene privind regulile de standardizare națională. Iar, pentru o succesiune logică, rațiuni de claritate și supleță a textului de prezentat proiectul într-o structură nouă.

9. Având în vedere, că actul normativ reglementează sistemul național de standardizare, cel care beneficiază de recunoașterea și sprijinul statului și este organizat în beneficiul interesului public general, titlul actului legislativ trebuie să reflecte acest lucru. Respectiv titlul va fi „LEGE cu privire la standardizarea națională”.

Ca urmare, pentru a asigura adaptarea legislației naționale la prevederile expuse în Regulamentul european nr. 1025/2012 și pentru a actualiza cadrul juridic existent cu aspecte care țin de dezvoltarea standardizării naționale în condiții de eficiență, transparență și viabilitate, care să permită respectarea angajamentelor ONS de membru în organizațiile europene și internaționale, și ținând cont de faptul că fondul de idei trebuie să fie exprimat în actul legislativ astfel ca materia reglementată să aibă un aspect ordonat și sistematizat, este necesară elaborarea și adoptarea unui nou cadru legislativ, respectiv a Legii privind standardizarea națională.

Astfel proiectul de lege „Cu privire la standardizarea națională” reglementează, în principal, următoarele:

1. Organizarea și modul de funcționare al organismului național de standardizare (ONS), inclusiv reprezentarea RM în organizațiile regionale (europene, interstatale) și internaționale de standardizare. Sunt stipulate atribuțiile principale ale ONS, care vizează organizarea standardizării la nivel național, participarea în activitatea de standardizare regională și internațională, informarea și participarea la schimbul de informații, cooperarea cu autoritățile publice în vederea asigurării coerenței între procesul de reglementare și cel de standardizare ș.a.

2. Regimul standardelor moldovene elaborate în cadrul standardizării naționale și a standardelor regionale (europene și interstatale) și internaționale adoptate la nivel național ca standarde moldovene, respectiv modul în care standardele pot fi referite în legislație, urmărindu-se principiile legislației comunitare și evitarea impunerii de bariere netarifare în calea comerțului; protecția dreptului de autor.

3. Asigurarea unui sistem de standardizare transparent, eficient și deschis tuturor părților interesate. În contextul armonizării legislației naționale cu cea comunitară, organizarea activității de standardizare la nivel național trebuie să respecte principiile standardizării europene și internaționale – transparența și participarea tuturor părților interesate. Eficiența activității de standardizare națională presupune și o planificare îmbunătățită și transparentă printr-un program de lucru anual, care este supus schimbului de informații, prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 1025/2012. Suplimentar, este prevăzută participarea deschisă în standardizare a tuturor părților interesate, inclusiv a autorităților publice.

4. Relațiile organismului național de standardizare cu autoritățile statului. Având în vedere importanța standardizării ca instrument de sprijinire a legislației și a politicilor publice este important să existe o colaborare coerentă și eficientă între organismul de standardizare și autoritățile publice. Este prevăzută colaborarea ONS cu toate autoritățile publice în ceea ce privește participarea acestuia la elaborarea actelor normative care au legătură cu standardele și standardizarea. În calitate de coordonator al infrastructurii calității, Ministerul Economiei este autoritatea în a cărei sferă de competență se află activitatea de standardizare națională, fiind prevăzute atribuții în acest sens.

5. Asigurarea unui sistem de standardizare național viabil. Proiectul stabilește cadrul legal legislativ necesar asigurării finanțării certe a activității organismului național de standardizare, care s-ăi ofere acestuia posibilitatea exercitării atribuțiilor specifice unei entități de interes public general.

Promovarea acestei legi va contribui la asigurarea unei eficiențe economice sporite, creșterea competitivității economiei naționale, protejarea consumatorilor și a mediului și facilitarea exportului pe piețele externe.

Asigurarea unui sistem național de standardizare viabil are impact favorabil asupra mediului de afaceri, standardizarea fiind cel mai important instrument de susținere în competiția economică, prin intermediul căruia se deschid piețele și se asigură protecția mediului, siguranța, securitatea, sănătatea, accesul la informație și o calitate superioară a produselor/serviciilor.

Implementarea proiectului de lege nu necesită surse financiare.

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Stephane Christophe BRIDE